

25.4.2017

Lsp/5

5 Laajasalontien keskiosan liikennesuunnitelma (a-asia)

HEL 2016-012502 T 08 00 00

Hankenumero Ksv 4388_6

Esitysehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi liikennesuunnitteluosaston piirustuksen 6717-1 mukaisen Laajasalontien keskiosan ja Reposalmentien länsipään liikennesuunnitelman.

Tiivistelmä

Laajasalontien ja Reposalmentien länsipään alustava liikennesuunnitelma (piirustus nro 6659-0) liittyy Laajasalon kauppakeskuksen alueen asemakaavaehdotukseen (nro 12430), jonka kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 29.11.2016 asettaa nähtäville. Lausuntojen ja muistutusten perusteella tarkistettu asemakaavaehdotus on esityslistalla asemakaavapäällikön asiana.

Asemakaavaehdotuksessa on esitetty asuinrakennuksille varattuja korttelialueita Laajasalontien varteen. Alueet ovat mahdollista rakentaa, kun Laajasalontien voimassa olevan asemakaavan mukaisista rinnakkaiskatujärjestelyistä sekä Reposalmentien eritasoliittymästä luovutaan. Liikennesuunnitelman lähtökohdaksi on tarjota Laajasalontielle hyvät edellytykset kaikille kulkumuodoille. Suunnitelma sisältää myös Kruunusillat-hankkeen raitiotiejärjestelyt Yliskylän keskustassa.

Lisäksi liikennesuunnitelmassa on esitetty katuliittymä Laajasalontieltä Yliskyläntielle. Tämä parantaa Laajasalon kauppakeskuksen yhteyksiä ja vähentää liikennettä Kuvernöörienteellä.

Edellä esitetyt muutokset perustuvat kaupunkisuunnittelulautakunnassa kesäkuussa 2015 hyväksytyyn Laajasalon kaupunkibulevardin suunnitteluperiaatteisiin.

Esittelijän perustelut

Lähtökohdat

Liikennejärjestelyjen muutos mahdollistaa asemakaavaehdotuksen (nro 12430) mukaisen asuntorakentamisen kadun varteen. Samalla suunnitelma edistää liikkumisen kehittämisohjelman tavoitteita tarjoamalla nykyistä paremmat edellytykset eri kulkumuodoille. Kaupunkisuunnittelulautakunta on hyväksynyt (9.6.2015) "Laajasalontien kaupunkibulevar-

din suunnitteluperiaatteet" suunnittelun lähtökohdiksi osana Laajasalon kaupunkiuudistusta. Asemakaavan 11743 mukaiselle liiketontille ollaan rakentamassa kauppakeskusta voimassa olevan asemakaavan mukaisesti. Kruunusillat-hankkeen raitiotien rakentaminen edellyttää liikennejärjestelyjen muuttamista myös Laajasalontielle.

Liikennesuunnitelma

Katuverkko

Laajasalontie on pääkatu, jonka nykyinen liikennemäärä on kauppakeskuksen korttelin kohdalla noin 18 000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Laajasalontie on alueen ainoa autoliikennettä muuhun Helsingin katuverkkoon liittävä katu. Liikennemäärän arvioidaan kasvavan kauppakeskuksen kohdalla noin 31 000 ajoneuvoon vuorokaudessa vuonna 2040, jolloin kaikki Laajasalon alueen täydennysrakentaminen ja Vartiosaaren rakentaminen olisi toteutunut. Tällöin myös Kruunusillat-hankkeen mukainen raitiotielinjasto olisi käytössä jatkuen Vartiosaareen. Ennuste perustuu siihen, että Laajasalon alueen asukkaat noudattaisivat samoja liikkumistottumuksia kuin viimeisimmässä laajemmin seudun liikkumistottumuksia kuvaavassa HSL:n "liikkumistottumukset Helsingin seudulla 2012" tutkimuksessa on kuvattu. Lisäksi ennusteessa on oletettu, ettei ruuhkamaksujärjestelmää ole toteutettu. Laajasalontietä pitkin kulkee erikoiskuljetusten reitti.

Reposalmentie on kokoojakatu, joka johtaa Vartiosaareen. Reposalmentien nykyinen liikennemäärä on 3 000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Liikennemäärän ennustetaan kasvavan 8 400 ajoneuvoon vuorokaudessa, mikäli Vartiosaareen rakennetaan 7 000 asukkaan asuinalue.

Kuvernöörintiellä liikennemäärä on noin 2 700 Yliskyläntien ja Reposalmentien välillä. Tämä katuosuus poistuu, jolloin sen liikenteestä suurin osa siirtyy Laajasalontielle ja vähäisempi osuus Yliskylän puistokadulle Yliskyläntien uuden katuliittymän kautta. Kuvernöörintiellä Yliskyläntiestä pohjoiseen on noin 3 500 ajoneuvoa vuorokaudessa. Kyseisen kadun rooli autoliikenteen kannalta pienenee merkittävästi Yliskyläntien uuden liittymän johdosta. Myös kaikki Kuvernöörintien bussiliikenne on tarkoitus siirtää uusitulle Laajasalontielle. Kuvernöörintien ja raitiotievarauksen risteysjärjestelyitä ei ole esitetty liikennesuunnitelmassa, koska Kuvernöörintien pohjoisosan liikenteellinen rooli tarkentuu vasta myöhemmässä maankäytön suunnittelussa.

Tehtyjen liikennemallinnusten perusteella autoliikenteen sujuvuus kaava-alueella säilyy vähintään tyydyttävänä. Autoliikenne on Laajasalon melko alhaisesta työpaikkaomavaraisuudesta ja palveluiden paikallisuudesta johtuen ruuhkaliikennepainotteista ja hyvin suuntautunutta. Ruuhka-aikana ruuhkasuunnat menevät aamuisin ristiin Koirasaaren-

tieltä ja Laajasalontien eteläosista ajettaessa sekä Laajasalontietä pohjoiseen ja Reposalmentieltä pohjoiseen ajettaessa. Nämä seikat on huomioitu liikennesuunnitelman kaistajärjestelyissä. Iltapäiväruuhkassa vastaavaa vilkkaimpien liikennevirtojen ristikkäisyyttä ei esiinny. Vasemmalle kääntymistä on rajoitettu Laajasalontielle pääsuunnan sujuvoittamiseksi Laajasalontieltä Koirasaarentielle. Kysyntä on arvioitu erittäin vähäiseksi ja käytettävissä on myös parempia ajoreittivaihtoehtoja. Jalankulun ja pyöräliikenteen arvioidaan sujuvan myös tarpeita tyydyttävällä tavalla.

Laajasalontien, Isosaarentien ja Reposalmentien eritasoliittymä muutetaan valo-ohjatuksi tasoliittymäksi. Laajasalontietä korotetaan liittymän kohdalla noin 3 m, minkä ansiosta koko kaava-alueen katuverkosta muodostuu erittäin tasainen. Tasaisuus sopii hyvin jalankululle, raitiotieliikenteelle ja pyöräilylle sekä raskaille ajoneuvoille. Pituuskaltevuudet toteuttavat selvästi esteettömyysvaatimukset. Laajasalontien länsireunaan rakennetaan baana-tasoinen pyörätie ja itäreunaan jalankulusta eroteltu paikallisempaa pyöräliikennettä palveleva pyörätie. Suunnitelma-alueen eteläosaan on esitetty pyöräliikenteen baana-tasoinen järjestely Koirasaarentieltä itään päin. Myöhemmässä suunnittelussa pyörätieverkosto täydentyy edelleen. Jalankululle rakennetaan kattava verkosto. Erityisesti Yliskyläntien kohdalle muodostuva uusi kulkuyhteys yhdistää Laajasalon itä- ja länsiosia jalan ja polkupyörällä liikkuvien osalta. Laajasalontien varteen, itäreunalle, kauppakeskuksen kortteliin sijoittuvien kiinteistöjen lyhytkestoisen huollon ja asiainnin tarpeisiin rakennetaan pysäköintitaskuja, jotka palvelevat näiden kiinteistöjen alimpiin kerroksiin tulevia liiketiloja.

Laajasalontien pohjoisosa on asemakaavoituksen kohteena myöhemmin, joten liikennejärjestelyt siellä säilyvät toistaiseksi nykyisellään. Vastaavasti idän suuntaan Reposalmentien liikennejärjestelyt on liitetty niin ikään nykyisiin liikennejärjestelyihin. Etelässä suunnitelma liittyy nykyisiin Laajasalontien eteläosan järjestelyihin ja Koirasaarentien suuntaan Kruunusillat-hankkeen mukaisesti liikennejärjestelyihin. Koirasaarentien alueella on vireillä asemakaavoitusta ja suunnitellaan yksityiskohtaisemmin 2017 aikana. Etelän suuntaan on esitetty alustava varaus mahdollisesti suunnitelma-alueelle pohjoisesta tulevalle raitiotielinjan päätepysäkille ja kääntöpaikalle.

Joukkoliikenne

Laajasalontielle rakennettava raitiotie ja mahdollisesti useammat linjat lisäävät merkittävästi joukkoliikennetarjontaa. Nykyinen liityntäbussilinjasto metrolle säilyy ja tehostuu. Alue on erittäin hyvän joukkoliikennetarjonnan piirissä. Raitiovaunulle on mahdollista toteuttaa kaikki tarvittavat liikennevaloetudet. Joukkoliikenteelle rakennetaan pysäkit laaja-

salontielle Reposalmentien liittymän pohjoispuolelle. Pysäkeiltä on hyvät vaihtomahdollisuudet joukkoliikennevälineestä toiseen ja erityisesti kulkumuodosta toiseen. Asiointiliikkumisen kannalta pysäkit muodostavat Laajasalon merkittävimmät pysäkkialueen. Suunnitelma-alueella on varauduttu raitiotiepysäkin rakentamiseen myös Reposalmenteille Laajasalontien liittymään. Mahdollisesti pohjoisen suunnasta Laajasaloon kulkevaa raitiotietä varten suunnitelmassa on esitetty varaus päätepysäkki ja kääntöraidevaraukselle Laajasalontien varteen Koirasaarentien eteläpuolelle. Suunnittelussa on varauduttu kaikkiin yleiskaavassa esitettyihin mahdollisiin raitiotieliikenteen suuntiin.

Liikennesuunnitelmaan on tehty asemakaavaehdotuksesta annettujen muistutusten ja lausuntojen perusteella seuraavat muutokset:

- Kauppakeskuksen kohdalla raidetilaa on levennetty kaventamalla pysäkkien odotustilaa 0,5 m. Pysäkit täyttävät edelleen esteettömän pysäkin laatuvaatimukset ja ovat palvelualueeltaan riittävän leveitä.
- Laajasalontieltä vasemmalle Sarvastonkaarelle kääntymiskaistan järjestelyä on muutettu siten, että suojatien väliodotustila on tavanomaiseen tapaan raitiotien ja ajoradan välissä. Liikennevalo-opsheet saadaan asennettua tämän muutoksen johdosta paremmin.

Muutokset ovat vähäisiä, eikä niillä ole kustannusvaikutuksia alustavaan liikennesuunnitelmaan verrattuna.

Toteutus

Liikennejärjestelyjen toteuttaminen on erittäin haastavaa, koska Laajasalontielle ei ole riittävän hyvin palvelevaa korvaavaa katuyhteyttä. Laajasalontielle tehdään laajoja toimenpiteitä, jotka ovat edellytys asemakaavan 12430 mukaisten asuntotonttien rakentamiselle.

Kauppakeskuksen rakentaminen aloitetaan voimassa olevan asemakaavan 11743 perusteella vuoden 2018 aikana. Kauppakeskuksen rakentamisen johdosta Kuvernöörintie pitää poistaa ja korvaavan Yliskylän puistokadun oltava valmiina johtosiirtoineen. Kauppakeskuksen rakentamisen alkaessa myös Kiiltomadonpolun silta pitää purkaa. Vastaava siltayhteys rakennetaan uusiin liikenne- ja tonttijärjestelyihin sopivaksi heti, kun se on muun rakentamisen puolesta mahdollista.

Yliskylän puistokatua rakennetaan parhaillaan voimassa olevan asemakaavan ja hyväksytyyn (kslk 21.4.2015) liikennesuunnitelman (nro 6924-3) sekä hyväksytyyn (ytlk 12.4.2016) katusuunnitelman (nro 30404/1) mukaan vuoden 2017 aikana. Yliskylän puistokadun rakentaminen sisältää merkittäviä uuden asemakaava-alueen (nro 12430) kunnallisteknisiä järjestelyitä palvelevia järjestelyitä ja mahdollistavat uuden kauppakeskuksen rakentamisen.

25.4.2017

Lsp/5

Kustannukset

Liikennejärjestelyiden kustannukset sisältyvät uuden alueen asemakaavan toteuttamisesta aiheutuviin kokonaiskustannuksiin. Katualueiden muutosten kustannuksiksi on arvioitu asemakaavan nro 12430 se-lostuksessa noin 12 milj. euroa (alv 0%).

Väistyvän asemakaavan (nro 11743) katu- ja liikennejärjestelyiden kustannukset olisivat olleet asemakaavan nro 12430 kaavatalouslaskelman keskimääräisiä neliöhintoja noudatellen likipitään 18,5 milj. euroa (alv 0 %) siltä osalta, kun se vastaa liikennesuunnitelman 6717-1 liikennejärjestelyitä. Liikennesuunnitelmassa 6717-1 esitetään hieman asemakaavan 12430 katualueita laajemman alueen liikennejärjestelyt pois lukien Yliskylän puistokadun muutokset. Yliskylän puistokatua ei ole sisällytetty liikennesuunnitelmaan (nro 6717-1). Yliskylän puistokadun rakentamisen kustannusarvio on 2,5 milj. euroa (HKR).

Liikennesuunnitelman nro 6717-1 mukaisten liikennejärjestelyiden kustannusarvio on 13,3 milj. euroa (alv 0 %). Kustannusarvio ei pidä sisällään raitioteiden välttämättömien ratarakenteiden (rata, virroitus, pysäkit yms.) kustannuksia, jotka Kruunusillat -hankkeen mukaisten ratojen osalta ovat noin 2,2 milj. euroa (alv 0%). Nämä kustannukset ovat osa Kruunusillat -hanketta.

Jatkotoimenpiteet

Rakennusvirasto laatii alueesta katusuunnitelmat. Kadut rakennetaan alueen uuden maankäytön ja pikaraitiotien rakentamisen tahdissa.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Reetta Putkonen

Lisätiedot

Markus Ahtiainen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37088
markus.ahtiainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Piirustus 6717-1

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Yleisten töiden lautakunta/Raimo K. Saarinen